

modi etiam exempta, ut praefertur haberi, vel promulgari, necnon quicquid secus super his, ab eis, & alio quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti.
§. 5. Non obstantibus sel. record. Innocentii Papae Quarti etiam praedecessoris nostri, quae incipit, Volentes, & aliis constitutionibus, &c.

§. 6. Verum quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeque loca, &c. Nulli ergo &c.
Si quis autem &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quadringentesimo octuagesimo sexto, tertio Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno III.

XII.

Inquisitorum haereticae pravitatis sententiae, contra Haereticos promulgatae, a Magistratibus secularibus, executioni demandentur, absque aliqua Processuum revisione.

INNOCENTIUS PAPA VIII.

Venerabili fratri nostro Episcopo Brixien., & dilecto filio Inquisitori in parvis Lombardiae.

Causae hujus Constitut.

§. 1. Dilectus filius frater Antonius de Brixia Ordinis Praedicatorum, in partibus Lombardiae Inquisitor haereticae pravitatis, una cum venerabili Fratre Episcopo Brixien., seu ejus Vicario Generali, sicuti nobis nuper fecit exponi, contra nonnullos utriusque sexus haereticos, ut accepimus, quos culpabiles ut haereticos impenitentes repertos, poena debita juris puniendos condemnavit: ac officiales Civitatis Brixien., ut inunctam executionem adimplerent, requisivit, qui officiales justitiam ministrare, & dictas sententias exequi, (nisi prius processus per Episcopum, & Inquisitorem agitados non viderent) in non parvum orthodoxae fidei scandalum, recurrant.

Sententiae Inquisitoriae executioni obstat, ut in rub.

§. 2. At cum huiusmodi crimen haereticum sit mere Ecclesiasticum, & delicta nullo pacto impunita remanere debeant, tenore praesentium vobis committimus atque mandamus, ut si est ita, eisdem officialibus secularibus Civitatis Brixien., sub excommunicationis poena, & aliis censuris Ecclesiasticis, praecipiat atque mandetis, ut infra sex dies, postquam legitime fuerint requisiti, sine aliqua dictorum processuum, per vos agitatorum visione, sententias per vos latas contra huiusmodi haereticos prompte exequantur, appellatione remota. Quam excommunicationis poenam ipso facto volumus, & tenore praesentium declaramus incurrisse, si, quod mandatum fuerit, infra dictum sex dierum spatium, cessante legitimo impedimento, cum effectu non impleverint.

AN. CH. 1487. Claus. derogat.

§. 3. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Statutis Civitatis Brixien., ceterisque in contrarium faciendis non obstantibus quibuscumque.
Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die trigelimo Sept. millesimo quadringentesimo octuagesimo sexto, Pontificatus nostri Anno III.

Dat. P. A. 30. Septemb.

XIII.

Damnatio nonnullarum Propositionum Joannis Pici Comitis Concordiae, cum inhibitione illas imprimendi, ac legendi sub poena Excommunicationis.

Ex regis. in Archiv. Vat.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

ET si ex inuncto nobis licet insufficientibus meritis desuper Apostolicae servitutis officio hominum quorumlibet animarum saluti consulere teneamur, propensiori tamen cura ad ea invigilare debemus, quae, vel divinae majestati, aut integritati Catholicae Religionis, & Fidei, sine qua Deo placere non possumus, compariuntur adversa.

Exordium.

§. 1. Nuper siquidem cum dilectus filius nobilis Vir Joannes Picus Concordiae Comes noningentas Conclusiones variarum facultatum publice affigi, & in diversis locis publicis almae Urbis, in quibus Romana Curia residemus, & aliis Mundi partibus publicari fecisset, offensus se, ut moris est, contenta in illis in publicis desuper habendis disputationibus in eadem Curia sit stentare, & a nonnullis zelum Fidei habentibus assereretur nonnullas ex eisdem Conclusionibus praefatae Fidei contrarias, erroneas, scandalosas, & malefonantes, ac de non sana doctrina suspectas esse, & exinde multorum fidelium mentes plurimum scandalizari, & divinam majestatem, ac Religionis Christianae decus, apostolicaeque Sedis honorem non parum laedi;

Joannes Picus noningentas Propositiones malefonantes &c. substituendas proponit.

§. 2. Nos tunc integritati Fidei consulere, & scandalis huiusmodi obviare volentes Venerabili Fratri Joanni Episcopo Tornacensi domus nostrae Magistro, de cujus morum integritate, literarum scientia, & zelo Religionis plurimum confidimus, commisimus, & mandavimus, ut vocatis nonnullis tunc expressis Venerabilibus Fratribus nostris Episcopis, & aliis sanctae Theologiae, ac utriusque juris professoribus ad id a nobis specialiter nominatis in dicta Curia degentibus, ac praefato Comite, contenta in dictis conclusionibus per eos mature examinari, & discussi faceret, & an aliqua ex illis ex vi verborum a Fide Catholica dissonare, aut haeresim sapere, seu dubias, & accipites esse, & ad erroneum sensum in Fide trahi facile posse comperirentur, & explicato prius, quid captio-

Ex examini subiecit Pontifex.

capitosa verborum congeries protenderet, concordem eorumdem Episcoporum, & Professorum determinationem nobis referret, ut habita huiusmodi relatione fideliter desuper opportune providere possemus, prout in quibusdam literis nostris in forma Brevis plenius continetur.

§. 3. Postmodum vero tam Tornacensem, quam per eum convocati de nostro mandato Episcopi, Theologiae Professores, ac utriusque Juris Doctores praefati post diutinam, & diligentem discussionem, & sepius tum praesente tum absente dicto Comite reiteratum nonnunquam etiam in nostra praesentia accuratum, & laudabile examen dictarum conclusionum, & contentorum in eis, nobis concorditer retulerunt nonnullas ex conclusionibus praedictis, tam secundum propriam ejusdem Comitis, quam aliorum opinionem haereticas, aut haeresim sapientes, aliquas scandalosas, & piarumque aurium offensivas, plerasque etiam renovantes errores gentilium Philosophorum jam dudum abolitos, & obsoletos, ac alias perfidiam Judaeorum foventes, nec non complures, quae sub quodam fucio Philosophiae naturalis honestate nituntur artes quasdam Fidei Catholicae, & humano generi inimicas, a suis Canonibus, & doctrinis Catholicorum Doctorum acerrime damnatas propositiones.

§. 4. Nos igitur qui Redemptoris nostri locum tenemus in terris circa gregis sui custodiam, & Animarum salutem jugis cogitationis attentione intendere submovendo noxia, & profutura ministrando debemus, ne propositiones praedictae male, & contra Fidem sonantes corda Fidelium damnabiliter corrumpant providere volentes ut debemus, & quoniam prolixum, & operosum esset in specie, & sigillatim praesentibus inserere omnes illas conclusiones, & propositiones per eos magistraliter damnatas cum causis damnationis earum; Idcirco de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium libellum noningentiarum Conclusionum praedictarum, quamvis aliquas contineat Catholicas, & veras propter admixtionem tamen praedictarum damnabilium assertionum, auctoritate apostolica praesentium tenore, damnamus, & reprobamus.

§. 5. Et insuper ne illius lectio continuare valeat scandalum, ut praemisimus generatum, & in futurum ad aliud forsitan majus inducat, sub excommunicationis poena ipso facto incurrenda omnibus Christianis fidelibus, ne illum de cetero legere, scribere, aut imprimere, seu legi, scribi, aut imprimi facere, vel aliis legentibus audire quoquo modo praesumant dicta auctoritate prohibemus, & illum descriptum, vel impressum nunc, & pro tempore habentibus, ut illum comburere infra triduum a die habite notitiae praesentium sub eadem poena dicta auctoritate mandamus.

§. 6. Praefatum autem Comitem, qui antedictas Conclusiones gratia tantum scholasticae disceptationis, & sub Apostolicae Sedis correctione, ut assererat. publici-

Joannes vero Picus, qui est iudicio Sedis Apostolicae, sub-

Tom. III. Par. III.

cavit, & posuit, & tandem easdem tales esse habendas professus est, quales judicantur per nos, & Professores praedictos, quorum iudicium in hac parte, ut praemittitur auctoritate apostolica approbamus, & etiam quia iure jurando promissit nullo tempore se talia defensorum, nullam ob praemissa incurrisse sine iustae estimationis notam praefata auctoritate decernimus, & declaramus.

§. 7. Et insuper quia difficile foret praesentes literas ad singulas Civitates, & Dioeceses Fidelium deferre, volumus, & apostolica auctoritate decernimus, quod earumdem literarum transumpto sigillo alicujus Praelati ecclesiastici munito, & manu publici Notarii subscripto plenam ubique fides adhibeatur, prout adhibetur ipsis originalibus literis si forent exhibitae, vel ostensa.

§. 8. Mandantes locorum ordinariis, ad quorum notitiam praesentes literae, seu transumpta authentica pervenerint, ut praemissa per eorum Civitates, & Dioeceses in Ecclesiis intra Missarum solemnias faciant publicari, ne quisquam valeat de eis ignorantiam allegare, & tam eis quam haereticae pravitatis Inquisitoribus, ut si, quod absit, contingat eundem Comitem contra ejus Confessionem, & Juramentum aliquid in posterum attentari, & alios quoscumque mandatis nostris huiusmodi non obtemperare; quae juxta canonicas sanctiones, & Sanctorum Patrum decreta in haereticos statuta eorum incumbunt officio, exequi non omittant. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Non obstantibus si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expresse ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Nulli ergo, &c.
Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quadringentesimo octuagesimo septimo, pridie nonas Augusti Pontificatus nostri Anno III.

XIV.

Contra asserentes in literis Apostolicis, se esse tales, quales non sunt, pro earumdem literarum expeditione gratis consequenda.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM, sicut non sine displicentia accepimus nonnulli conscientiae suae prodigi, & avaritiae morbo laborantes, ut literas Apostolicas gratis expediant, & officiales debita eorum portione defraudent, D d 2 in eis-

1487. lam malam notam incurrisse declarat.

Transumptis fidem vult adhiberi.

Praesentesque literas publicari.

Et in contramaces animadvertit.

Dat. die 5. Aug. 1487. An. III.

Causae hujus Constitut.

in eisdem literis se nonnumquam venerabilium fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, aut dilectorum Filiorum Abbreviatorum de majori praesentia, seu literarum praedictarum scriptorum, nec non aliarum personarum quarumcumque, ex quarum qualitatibus, & privilegiis, sive antiqua consuetudine, literas ipsas gratis expedire solent, nepotes, & quandoque germanos, interdum vero familiares, continuos commensales fuisse, & esse affirmare, & ut tales in dictis literis se inscribi facere ac fecisse non veantur, cum re vera tales non fuerint, in animarum suarum periculum, ac officiorum Rom. Curiae non modicum praedictum, & gravamen.

Afferentes tales, &c. excommunicantur.

§. 1. Nos fraudibus, & deceptionibus huiusmodi prout nostro incumbit officio de remedio opportuno providere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, omnes, & singulos cujuscumque status, gradus, & conditionis fuerint, & quocumque nomine nuncupentur, qui se Cardinalium, aut Assistentium seu Scriptorum eorumdem, aut aliarum personarum quarumcumque ex quarum qualitatibus, & privilegiis, sive antiqua consuetudine, literas ipsas gratis expediri solent, nepotes seu germanos, aut familiares continuos commensales in eisdem literis nominaverint, cum revera tales non fuerint, excommunicationis sententia, a qua nisi per Romanum Pontificem pro tempore existentem, mortis articulo excepto, ac satisfactione praevia absolvi non possint, auctoritate Apostolica per praesentes innodamus.

Litterae pro eis expedite, nulla sint.

§. 2. Et nihilominus concessiones, & gratias in eisdem literis contentas quasque, ipsasque literas haecenus expeditas, & expediendas viribus omnino carere, eisq. & eorum singulis in aliquo suffragari non potuisse, nec in futurum posse, motu, auctoritate, & scientia similibus decernimus, & declaramus. Ac volumus quod mandatum, decretum, & declaratio nostra huiusmodi in Cancellaria Apostolica, publicetur, & in illius libro describatur, ac perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observetur.

Et huiusmodi Statutum in Cancellaria registrandum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis privilegiis, & indultis eisdem personis concessis, quae eis aut eorum alicui quoad praemissa volumus nullatenus suffragari, ceterisque contrariis quibuscumque.

Claustra derogatoria.

Placet, publicetur, & describatur. O. Lectum, & publicatum fuit superscriptum mandatum Romae in Cancellaria Apostolica die Sabbati decimo octava mensis Augusti, Anno millesimo quadringentesimo octuagesimo septimo, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Domini Innocentii Papae Octavi, Anno eius tertio.

Ampliatio Collegii sex Secretariorum. Apostolicorum ad numerum viginti quatuor: Et praesentio officii unius Secretarii domestici: Cum emolumentorum tam ipsius Secretarii, quam totius Collegii, privilegiorumque concessione.

INNOCENTIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

NON debet reprehensibile judicari, si secundum varietatem temporum, & statuta quandoque variantur humana; praesertim cum urgens necessitas, vel evidens utilitas, & alia rationabiles causas id expostunt: quoniam ipse Deus ex his, quae in veteri testamento statuerat, aliqua mutavit in novo.

Exordium.

§. 1. Dudum siquidem nonnulli Romani Pontifices praedecessores nostri, nominis ut viros industres sibi eligerent, quorum opera in rebus magnis, & arduis Apostolicae Sedis honorem, statum, & commodum, ac orthodoxae fidei incrementum concernentibus uti possent, quam pro negotiorum magnitudine, & celeriori ad praefatam Sedem confluentium expeditione, quamplurimos eorum obsequiis adhibere Secretarios, quos postmodum felix record. Callistus III., & Pius II. Romani Pontifices praedecessores nostri, sive ob tenuitatem emolumentorum dictis Secretariis assignatorum, sive ex aliis causis eos ad id moventibus, ad sex successively reducerunt.

Callist. III. & Pius II. Secretariorum numerum ad sex reducerunt.

§. 2. Nos autem, qui superiori anno, dum nostra Urbs, in qua cum Romana Curia etiam tunc residebamus, per nonnullas gentes armigeras hostiliter opprimeretur, pro illius ab oppressionibus huiusmodi liberatione, grandia subire compulsi fuimus onera expensarum, ad quae cum Romanae Ecclesiae facultates non sufficerent, Mithram Pontificalem, Regnum nuncupatum, & alia quamplurima ejusdem Ecclesiae jocalia preciosa, aurea, & argentea, diversis mercatoribus dictam Curiam sequentibus, pro diversis pecuniarum summis, ad quantitatem forte centum millium ducatorum auri de Camera ascendentibus, pignoravimus, quae cum commode ex dicta Ecclesia proventibus jam exhaustis, redimi non possent, nos sperantes, quod si ad officium eorumdem Secretariorum, praeter, & ultra dictos sex, decem, & octo Praelati, & in dignitate Ecclesiastica constituta persona assumerentur, & omnes simul pro redemptione Mithrae, & jocalium praedictorum eorum facultatibus usque ad summam sexaginta duorum millium, & quadringentorum florenorum auri de Camera, persolverent, & contribuerent, assignarenturque eis, etiam de novo convenientia emolumenta, ex quibus juxta dignitatis eorum

Hic modo Pont. ex causa hae expressa numerum auget ad 24.

eorum exigentiam, eorum statum tenere possent, exinde non solum huiusmodi urgenti necessitati praefatae Ecclesiae provideretur, sed etiam decori, & venustati ejusdem Sedis, Curiae, & officii, ac faciliore, celeriori, diligentiori, & magis accuratae expeditioni Brevium, & aliarum literarum Apostolicarum, quae per eosdem Secretarios tam in Cancellaria, quam per Cameram secretam Pontificis pro tempore expediuntur, & non parvae commoditati confluentium eorumdem ad praefatam Curiam, & prosequendum negotia in eadem, opportune confuleretur. Ac volentes, prout debemus, super praemissis opportunum adhibere remedium, habita super primum cum venerabilibus Fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, deliberatione matura, & cum infrascriptis personis longo tractatu, de eorumdem Fratrum unanimi consilio, & assensu, motu proprio, & ex certa scientia, & nostrae potestatis plenitudine, auctoritate Apostolica, hac in perpetuum valitura constitutione statuimus, quod nostri, & pro tempore existentis Romani Pontificis Secretarii, de cetero perpetuis futuris temporibus, debeant esse viginti quatuor dumtaxat, & in Notariatus dictae Sedis officio, aut in Episcopali, vel majori Ecclesiastica dignitate constituti, vel assumpti, habitum Notariatus officii, aut alterius dignitatis huiusmodi, in qua constituti fuerint, vel constitui eos in posterum continget, convenientem gestent, prout nos infrascriptos omnes, & eorum singulos, qui in huiusmodi Praelatura, aut dicto Notariatus officio adhuc constituti non erunt, in ejusdem Sedis Notarios assumimus: volentes ut a quocumque maluerint Praelato in Romana Curia, habitum, & insignia ejusdem officii perpetuo gestanda, recipere possint, & valeant &c.

Qui constituant Collegium, & omnes pariformiter, ejus indultus utantur.

§. 3. Constituant quoque pro tempore omnes Secretarii praedicti invicem unicum Collegium, cum communi Arca sive Bursa, Sigillo, Capella, Capellano, & aliis Collegialibus insigniis, & concessis haecenus Secretariis praedictis Romani Pontificis, & quibus potiri soliti sunt, seu potiri debuerant, omnibus emolumentis, honoribus, privilegiis, immunitatibus, gratiis, favoribus, & indultis potiantur, & gaudeant, eisdem modo, & forma, quibus illi gavisi, & potiri sunt haecenus, seu gaudere, & potiri poterant, vel debuerant sine ulla prorsus varietate.

Statutaque pro Collegio constituant.

§. 4. Præterea in eorum Secretariatus officio (quod cum quibuscumque aliis Romanae Curiae officii compatibile esse volumus) & ipsum quomodolibet concernentibus, statuta quaecumque, sine alia superioris confirmatione condeadi, libera potestate fungantur.

Vicecancellarii officiales sint.

§. 5. Cum Secretarii ipsi semper haecenus fuerint etiam Cancellariae nostrae Apostolicae membrum, volumus, & ordinamus, ut venerabilem Fratrem nostrum Rodericum Episcopum Portuensem. S. R. E. Cardinalem, & Vicecancellarium, in

Cancellaria eadem in ipsorum caput recognoscere, & reputare debeant, quos ipse e converso ut sui corporis membra reputans, congruenti honorificentia per reliquos ejusdem Cancellariae officiales profectui faciat, & procuret, decentem ipsorum dignitati locum pro incumbendum dicto eorum officio negotiorum expeditione, ipsis assignans in eadem Cancellaria, prout nos assignamus per praesentes.

Papae veri familiares.

§. 6. Sint quoque Secretarii veri Palatii Apostolici Praelati (sine tamen aliorum ejusdem Palatii Praelatorum praedictio) & quo ad eorum personas dumtaxat, nostri, & pro tempore existentis Romani Pontificis familiares, domestici, continui commensales, & pro talibus habeantur, & reputentur, & in constitutionibus, praerogativis, exemptionibus, & privilegiis, ac scripturis quibuslibet de eisdem Praelatis, & familiaribus mentionem pro tempore facientibus, quoad eorum personas dumtaxat, includantur, & inclusi esse intelligantur, & sint, prout nos per praesentes includimus, & quibusvis pro tempore eisdem Praelatis de Palatio, & familiaribus concessis seu concedendis praerogativis, favoribus, privilegiis, exemptionibus, & indultis, tamquam eorum pars, similiter quoad eorum personas, potiantur, & gaudeant.

Locum habeant in Palatio, qui Secretaria vocetur.

§. 7. Habeantque in Palatio nostro Apostolico unam mansionem, & locum, in quo singulis diebus convenire, & morari, ac de dicto eorum officio incumbendum negotiis, tractare, & consultare, ac alias juxta antiquitus servatum per praedictos Romanorum Pontificum Secretarios, qui pro tempore fuerunt, ritum, solum, & modum disponere, ut vere, & actu, nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti, in dicto Palatio Apostolico deservientes Praelati, & familiares commode possint, & valeant, voceturque locus huiusmodi, & sit actu Secretaria Apostolica, in qua, & nullo alio loco dicti nostri Palatii, saltem publice, exercentur vel expediuntur quaecumque ad Secretariatus officium quovis modo pertinent.

Bulle ad eos portent plumbatores, &c.

§. 8. Plumbatoresque praesentes, & qui pro tempore erunt, sub excommunicationis poena, teneantur omnes, & singulas bullas taxatas per quemcumque ex omnibus Secretariis praedictis, seu quoscumque alios per dictam Cameram nostram secretam expeditas, cum primum fuerint per ipsos plumbate, portare ad Secretariam eandem, & officiali per eosdem Secretarios ad id deputato, & nulli alteri praesentare, ut singulariter singulae cum ipsarum taxis, & tenoribus describi, notari, subscribi, & more solito expediri per aliquem ex ipsis Secretariis possint, & valeant.

Litterae Apostolicas gratis pro eis expeditantur.

§. 9. Habeant quoque Secretarii praedicti pro personis ipsorum, & cujuslibet ipsorum ex speciali privilegio (quod per praesentes eis in perpetuum concedimus) in expeditionibus quarumvis literarum Apostolicarum Gratis ubique. Teneatur Refcri-

Absen res pro presentibus habeantur.

De officiis libere disponant.

Sedis Apost. Notarii reponentur.

Habitum à Vicecancellario suscipiant.

Rescribendarius ad taxandum literas Apostolicas pro tempore deputatus, absque ullo nostro, seu cuiusvis alterius mandato, in quibusvis literis personas ipsorum Secretariorum, seu cuiusvis eorum concernentibus, apponere gratis pro persona Secretarii, ac personam unius familiaris pro quolibet ipsorum, gratis pro Deo.

§. 10. Præterea volumus, ut iidem Secretarii quotiescumque erunt a Romana Curia absentes, pro nostris aut S. R. Ecclesie negotiis quovis modo peragendis, quoad emolumentorum omnium dicti officii integram perceptionem, habeantur, tamquam presentes: si vero privatarum rerum ipsorum causa recedentes ab eadem Curia petierint tantum ab eorum Collegio licentiam, & disposerint quod in ordinariis oneribus officii aliquis alius de Collegio serviat pro ipsis, pariter habeantur quoad eandem perceptionem emolumentorum, pro presentibus ad annum integrum dumtaxat. Et si forte ultra unum annum distulerint ad eandem Curiam redire, non percipiant emolumenta prædicta, nisi dempta quinta dumtaxat ejus parte, quæ cedat in utilitatem reliquorum, & Collegio actu presentium in dicta Curia.

§. 11. Pari modo volentes, ut omnes triginta, & quilibet ipsorum, Secretarii prædicti, tam presentes in dicta Curia quam absentes, libere possint de dictis eorum officiis disponere, nec possit aut debeat eorundem officiorum resignationis receptio, etiam si resignantes ipsi infirmi, & verisimiliter infra viginti dierum spatium decessuri forent, & decederent per Romanum Pontificem quavis ratione denegari vel differri. Nec pro signatura supplicationis, concessionis ejusdem per resignationem vacantis, quicquam ultra summam centum florenorum auri de Camera, ab eo cui de illo sic vacante providebitur, exigi.

§. 12. Qui si dictæ Sedis Notarius, aut in Episcopali, vel majori Ecclesiastica dignitate constitutus non fuerit, per dicti Secretariatus officii concessionem, licet solam, nihilominus in dictæ Sedis Notarium, cum omnibus, & singulis prærogativis, honoribus, & oneribus consuetis ejusdem officii Notariatus Apostolicæ Sedis; eo ipso assumptus esse censetur, & sit, recipiaturque in Secretarium.

§. 13. Ac habitus, & insignia dicti Notariatus officii eidem (si fuerit præsens in dicta Curia) per prædictum Vicecancellarium, adhibitis secum aliis Secretariis prædictis, eodem contextu (prius tamen debite fidelitatis ab ipso recepto juramento) exhiberi debeant. Et si præsens sive absens fuerit ab eadem Curia, literæ conficiendæ super supplicatione concessionis Secretariatus, etiam si in ea de officio Notariatus prædicto, & ejus habitu ac insignis nulla esset habita mentio, nihilominus expediatur, tam per Cancellarium Apostolicam, quam per Cameram secretam, cum expressione concessionis dicti Notariatus

officii, cum habitu, insignis, honoribus, & oneribus ejus consuetis neque possit, aut debeat, per nostrum aut pro tempore existentem Romani Pontificis Datarium, seu quemcumque alium pro signatura hujusmodi supplicationis, licet vim concessionis duorum hujusmodi officiorum propter præmissa habentem, aliquid ultra id quod superius expressum est, omnino exigi: sed sicut per concessionem officii Secretariatus, venit pariter concessio officii Notariatus prædicti, sic per unicam solutionem signaturæ superscriptam, sit integre satisfactum quasi de unica concessione. Si tamen Secretarius sic de novo institutus, erit absens; habitus, & insignia prædicta, venient postmodum ad Curiam, cum primum presentabit se dicto Collegio, & recipietur in Secretarium, superscripta forma servata, similiter exhibeatur.

§. 14. Et quia nobis, & pro tempore existentem Romano Pontifici expedit habere præter prædictos Secretarios, unum alium Secretarium domesticum, in Palatio prædicto assidue residentem, cui liceat nostra & Romanæ Ecclesie nostra secreta, nostrum, & ejusdem Ecclesie, aut orthodoxæ fidei statum concernentia, quancumque fuerit a nobis iustus, legitime expedire cuilibet (ne de infra scriptis, aut quibusvis aliis prædicti Secretariatus officii emolumentis se impedire, aut cum eisdem Secretariis ullam controversiam habere possit aut debeat) conveniens est, ut ex dicti officii Secretariatus emolumentis, pro decenti ejus status sustentatione, honestè aliqua portio assignetur, eadem auctoritate ordinamus, quod quoad titulum Secretariorum eorundem, & prædictarum rerum secretarum dumtaxat legitimam expeditionem, possit per nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem unus ex prædictis, vel alius Secretarius ultra prædictum numerum deputari, & sit præferatur qualificatus non existeret. Qui tamen de officio, & loco prædicto, ac portionibus emolumentorum extra numerum per eum percipiendis, minime disponere possit, sed ab illis pro solo nutu nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis amovibilis existat, quo ad reliqua vero, quamdiu officium exercuerit, pari, qua alii Secretarii, favoris, & honoris prærogativa potitur.

§. 15. Ut autem Secretarii prædicti, tam antiqui quam de novo admissi, qui pro tunc triginta numero existentes, summam sexaginta duorum millium, & quadringentorum florenorum auri de Camera, pro redimendis Mithra, & aliis jocalibus prædictis, de eorum propriis pecuniis liberaliter, ut præfertur exolverunt, & eorum successores Secretariatus officium prædictum pro tempore obtinentes, eo diligentius, quæ eorum incumbunt officio studeant exercere, quo exinde cognoverint eis convenientia emolumenta provenire; in primis & ante omnia superscripto Roderico Episcopo Vicecancellario harum serie mandamus, ut dudum editam per

Unus ex d. Collegio vel alius in Secretarium domesticum Papæ à Collegio deputetur.

Emolumenta eis assignantur de ministris.

per sel. record. Martinum Papam Quintum Prædecessorem nostrum, & in quinto Cancellariæ registratam regulam, seu declarationem super emolumentis minutarum per Secretarios, qui tunc erant in Cancellaria prædicta expediendarum recipiendis, tenoris subsequentis, videlicet. Ad tollendum disceptationes, & Idubia, quæ ex quadam concessione per nos facta dilectis filiis Secretariis nostris super certis emolumentis per eosdem de nonnullis minutis percipiendis, in quinto Cancellariæ de mandato nostro descriptis, quandoque oriuntur, tenore presentium declaramus, intentionis nostræ fuisse, & esse, & sic precipimus observari, quod dicti Secretarii libere, & sine aliqua contradictione emolumenta consueta omnium Minutarum, quæ in dicta concessione descripta sunt, videlicet Tabellionatus officii, Altarium portatilium, celebrandi in locis interdictis, & ante diem, Confessionalis perpetui, & Indulgentiarum in mortis articulo, & in vita, etiam si super hujusmodi gratis, facultates aliæ sint concessæ, & gratiæ ipsæ formam quinterni excederent, etiam si dictarum gratiarum supplicationum registratæ, ac per Vicecancellarium, aut ejus Locumtenentem pro tempore existentem, aliquibus Abbreviatoribus distributæ, vel in rotulo aliarum supplicationum insertæ essent quovis modo. Præterea recipiendi Ecclesiastica Sacramenta, & Indulgentiarum quarumcumque, Ecclesiis, Monasteriis, Capellis, & aliis locis piis quomodolibet concessarum vel concedendarum, prout reliquæ superius descriptæ gratiæ, ad dictos Secretarios similiter declaramus, & decernimus pertinere, illasque de cetero per eos, & non per alios, mandamus & volumus expediti.

Fiat, & ita declaramus. O. diligenter examinare, examinatamque per omnes & singulos ad quos quomodolibet pertinet, in eorundem Secretariorum favorem, & commodum inviolabiliter faciat observari, faciens omnes, & singulas minutas prædictas Tabellionatus officii, Altarium portatilium, celebrandi in locis interdictis, & ante diem, Confessionalis perpetui, Indulgentiarum in mortis articulo, & in vita, Ecclesiasticorum Sacramentorum, & quarumcumque indulgentiarum, quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Capellis, & aliis piis locis quomodolibet concessarum, & in posterum concedendarum, cum inde provenientibus taxis, & emolumentis, ad præfatos Secretarios integre pervenire, & in eadem Cancellaria per ipsos Secretarios, & non per quemcumque alium, sub quovis forsan prætextu examinari, & signari, ac presentari, ipsi & ejusdem Romanæ Ecclesie Vicecancellario pro tempore, sive ejus Locumtenenti, ad expediendum & mittendum ad Bullariam Apostolicam quavis forsan consuetudine contraria (quam eisdem Secretariis quo minus totali, & integro effectu ac pacifica possessione omnium contento-

rum in prædicta dicti nostri prædecessoris constitutione, gaudere, & uti possint, & valeant, præjudicium aliquod afferre, posse seu debere non intendimus) nequam obstante.

§. 16. Necnon etiam ultra prædicta, quintam taxam pro expeditione literarum Apostolicarum, quæ per eandem Cameram secretam pro tempore expediuntur, retroactis temporibus per prædictos Secretarios, seu ipsorum, vel alicujus eorum nomine, in Bullaria earumdem literarum, sive etiam alibi exigi solitam, & quam nonnumquam prædecessores nostri & nos, in totum vel pro parte, & in ejusdem Sedis opportunitatibus convertere soliti fuerunt, & fuimus, taxam Secretarii nuncupatam, tam de hæctenus expeditis (quæ adhuc non sunt partibus restituta) quam de in posterum expediendis, eo modo quo hæctenus per quemcumque expediti, & exigi consueverunt, seu debuerunt, pariter per eosdem Secretarios perpetuos exigendam assignamus. Volentes, & auctoritate præfata statuente, nemini omnino licere, per se vel alium seu alios, procurare vel ordinare, aut sollicitare, quod aliquæ ex hujusmodi literis taxatis, & per Cameram eandem expeditis, partibus tradantur, vel restituantur, aut mittantur, priusquam sit eidem Collegio Secretariorum de dicta quinta taxa debite satisfactum. Si quis autem aliter procurare, ordinare, sollicitare, aut ipsas literas sub quovis prætextu aliter actu tradere, vel tradi facere, seu mandare presumpserit, excommunicationis lætæ sententiæ (a qua nisi prius, & ante omnia satisfacto eidem Collegio Secretariorum, de vera, & integra summa taxæ bullæ si procuratæ, sollicitatæ vel traditæ, vel de satisfaciendo, efficaci ordinatione precedente, per quemcumque Confessorem, etiam sub prætextu cuiusvis indulti, a nobis vel successoribus nostris desuper emanati seu concessi, & in mortis articulo, absolvi non possit) necnon privationis omnium, & singulorum officiorum, per ipsum in Curia nostra præfata obtentorum pro tempore, atque etiam emolumentorum quorumcumque ei, quovis modo, ratione, vel causa, debitorum tunc, & debendorum in futurum, ratione eorundem officiorum quæ obtinebit, & quæ quomodolibet exercebit, poenas lætæ sententiæ, respectivè (quas eo ipso, & toties quoties contrafecerit) incurrat. Teneaturque Vener. Frater noster Petrus Episcopus Cæsenaten. præsens, & qui pro tempore fuerit, generalis Curia causarum Camere Apostolicæ nostræ Auditor, ad earumdem poenarum declarationem, & executionem, quancumque ei de præmissis constiterit, procedere, & procedi facere cum effectu.

§. 17. Et præterea omnia, & singula emolumenta literarum Apostolicarum in forma Brevis, tam sub cera, quam sub plumbo, pro quibusvis personis expeditarum jam, & pro tempore expediendarum super quibusvis, etiam Gubernationum, seu

Et de expeditionibus literarum Apostolicarum.

Taxæque Brevisium Apostolicarum.

Restoriarum, ac Commissionum, aut Postulariarum, Capitaneatum, Vicariatuum, Thesaurariatuum, Camerariatuum, & Cancellariorum Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & Castrorum, ac Custodie Arcium quarumcumque, nobis, & Romanae Ecclesiae subditarum, & subditorum, necnon quarumcumque aliarum administrationum, seu commissionum, etiam gabellarum, sive proventuum ad eandem Romanam Ecclesiam quomodolibet pertinentium, officiis seu concessionibus, vel locationibus. Quae officia seu eorum loca, & Titulos, in quodam quinterno plumbato, & nostra manu subscripto, singulariter singula describi, & considerata quantitate emolumentorum ad illos, qui officia ipsa pro tempore exercebunt, verisimiliter proventurorum, ut illi quoque, qui gratuito a nobis commodum percipiunt, in tanta Romanae Ecclesiae necessitate, portionem aliquam contribuant, in perpetuum ad certam moderatam taxam taxari curavimus, ad quem quinternum relationem in omnibus infra dicendis haberi volumus, cuius copia in forma transumpti ad singulos Legatos, & Governatores seu Rectores praedictos mitti, ut per ipsos diligenter omnibus officialibus praedictis, & aliis quos taxae, & alia in eodem quinterno designata concernunt, intimari, & publicari possint; sic quod eorum nemo possit allegare illorum ignorantiam, & infrascriptum tempus unius mensis, sive triginta dierum, exinde legitimum initium habere mereatur, volumus atque mandamus) ad eosdem Secretarios perpetuo spectare, & pertinere decernimus.

§.18. Statuentes ut tam concessionum quam reformationum gratiarum super huiusmodi omnibus, & singulis officiis, seu aliis commissionibus, per nos & successores nostros qui pro tempore erunt faciendarum, ad quantumcumque etiam longissimi temporis spacium, literae semper expediatur & expediri debeant singulis sex mensibus à primarum literarum expeditione computandis, & pro singulis literis huiusmodi, singulis vicibus solvi debeat eisdem Secretariis una taxa, prout esse reperiretur in praedicto quinterno notata. Similiter etiam omnia & singula emolumenta pro quarumvis aliarum similium literarum super quavis alia materia in forma brevis, sub cera vel plumbo expediendarum, quaecumque & quotcumque & qualiacumque sint, nullo penitus sub quovis colore, aut praetextu, excepto seu reservato; sed prout per praedecessorem nostrum, & nostrum ac alios secretarios praedictos, qui pro tempore fuerint, haecenus exigi, & percipi consueverunt; eorumdem Secretariorum commodis, & emolumentis in perpetuum assignamus.

§.19. Et praeterea officium visitandi omnes & singulas arces Sanctae Romanae Ecclesiae, & faciendi montras sive descriptiones omnium & singularum gentium,

Officium Revisoris Arcium &c. d. Collegio assignatur.

Declaratio circa solutionem dictarum taxarum

Armigerarum eisdem, tam equestrium quam pedestrium, officium revisionis gentium armigerarum, & Arcium nuncupatum cum solitis auctoritate, potestate, facultate, administratione, & exercitio, ac integra perceptione emolumentorum, ad ipsum officium de iure vel consuetudine quovis modo debitorum & debendorum in posterum, eorumdem Secretariorum Collegio, per unum ex ipsis Secretariis, aut alium idoneum (cui nos & successores nostri pro tempore illud duxerimus committendum, & cui per eosdem Secretarios conveniens salarium, summam centum ducatorum annuatim non excedens, solvi debeat) laudabiliter exercendum, similiter in perpetuum concedimus, & assignamus. Decernentes ad finem ut Secretarii ipsi eius vacuam possessionem nancisci valeant, officium ipsum ex nunc vacare, & ad eosdem Secretarios cum plena ipsius administratione, ut praefertur pertinere, quavis concessione de ipso per nos cuius personae facta, etiam possessione subsecuta, non obstant.

§.20. Modum vero colligendi omnia emolumenta praedicta, eum esse permitimus, quem Secretarii ipsi communi voto duxerint statuendum. Collecta autem emolumenta pro tempore inter ipsos Secretarios quo sequitur modo dividi & fortiri perpetuo debere decernimus, videlicet incipiendo ex nunc & donec erunt Secretarii praedicti numero triginta, dividantur in aequales partes triginta duas, quarum unam ipsorum singuli, duas vero reliquas Secretarius domesticus Rom. Pontificis superscriptus, ut nihil omnino ultra desuper denotatis emolumentis attingere praesumant, singulis mensibus percipiant. Ubi autem contigerit alicuius, vel aliquorum ex eis decedentis vel decedentium, locum, seu loca extingui, & donec totus numerus fuerit reductus ad viginti quatuor in tot portiones quot numero in ipsorum Collegio Secretarii, & duas plures pariformiter respectivè fortiendas dividantur, idemque perpetuo servetur postquam devenerit ad numerum vigintiquatuor, ut scilicet emolumentorum ipsorum in partes viginti sex aequales dividantur, cedat singulis Secretariis ex Collegio pars una, reliquis vero duabus supra dicto domestico Rom. Pontificis Secretario, ut a praedictis omnibus abstineat, assignatis.

§.21. Et ut haec nostra ordinatio emolumentorum praefatis Secretariis ex causa & titulo supra denotato assignatorum, suum debitum & eum quem intendimus, ex nunc sortiatur effectum, harum serie prohibemus, post lapsum triginta dierum a faciendâ, ut praedictum est, publicatione praedicti Quinterni, quempiam etiam praetextu quarumvis aliarum nostrarum literarum praecedentis datae, ad aliquod ex officiis superius denotatis recipi, vel admitti, nisi novis post eandem publicationem per eorumdem Secretariorum ministerium desuper expeditis literis, excommunicati-

Forma distributionis emolumentorum.

Declaratio circa expeditiones, tam factas, quam faciendas.

mun-

municationis sententiae subijciant eos omnes & singulos, qui lapsi praedicto termino a publicatione praefata, aliquem omnino in officialem ad quavis ut supra denotata officia exercenda admittendo, seu admitti procurando, vel mandando, praesumpserint literis ipsis non parere. Eos vero, qui aliquod ex officiis eisdem jam actu exercent, sive titulo primae concessionis seu reformae; si nondum exercuerint ipsa officia totis tribus mensibus, mandamus infra idem tempus triginta dierum venire vel mittere ad impetrandas novas de eisdem officiis literas, per praedictos Secretarios expediendas. Et si forte ipsa officia ultra tres menses exercuerint, & habent de ipsis exercendis ultra semestre concessionis literas; decernimus nihilominus non posse huiusmodi officia, ultra finem nunc currentis, & jam dimidiati semestris, nisi literis de novo impetratis, & per eosdem Secretarios denuo expeditis, exercere. Et sic tam qui adhuc infra tempus trium mensium ab initio exercitii eorum officiorum sunt, infra dictos triginta dies proxime ab huiusmodi publicatione numerandos, quam qui de continuandis post tempus tunc currentis semestris, ipsis officiis, quae jam exercuerunt ultra tres menses, habent expeditas literas, non expeditas ante finem semestris novis per eosdem Secretarios literis, exercitia officiorum eorumdem continuare praesumpserint, sint eo ipso ab officiis huiusmodi amoti; & quaecumque exinde eorumdem officiorum praetextu gesserint, sint irrita & invalida, ac nullius efficaciae. Et nihilominus tam ipsi, quam qui ipsos scienter tolerare, & pro Officialibus habere exinde praesumpserint, eo ipso pari excommunicationis sententia innodati existant.

§.22. Pari modo volentes, ut quicumque officia etiam per Provinciarum, Civitatum, & Terrarum eorumdem Legatos seu Governatores pro tempore existentes conferri, & committi, tam iure ordinario, quam vigore quarumcumque facultatum solita, obtinent sive expectant, aut obtinebant sive expectabant in futuro; si officia sunt in praedicto quinterno descripta; teneantur & debeant sub similibus poenis infra eorumdem triginta dierum spatium ex nunc & successive in perpetuum, priusquam officia ipsa incipiant exercere, & postquam inceperint, venire vel mittere singulis sex mensibus ad nos pro confirmatione concessionum per eosdem Legatos vel Governatores de huiusmodi officiis factarum taxas easdem singulis vicibus soluturi. Et nihilominus tam Legati seu Governatores & Rectores praedicti, eosdem omnes & singulos taxatos Officiales, ad simplicem ipsorum Secretariorum, seu eorum Nuncii requisitionem, ad solutionem huiusmodi taxae singulis sex mensibus praedictis faciendam, cum effectu, absque ulla tela iudicaria compellere, quam Thesaurarii seu Camerarii vel Depositarii locorum (in quibus officia ip-

Alia declaratio circa reformationem expeditorum.

Tom. III. Par. III.

sa forsitan fuerint, aut ex quorum manibus huiusmodi Officiales salaria seu stipendia recipient) etiam si fuerint a Communitatibus locorum deputati, quotiescumque fuerint pro parte eorumdem Secretariorum simpliciter requisiti, sub similibus excommunicationis poena teneantur retinere ex huiusmodi Officialium salariis per ipsos solvendis, & Secretariis eisdem seu eorum Nunciis solvere tantum, quantum intelligent eisdem Secretariis deberi pro taxa huiusmodi officiorum in praedicto quinterno descripta.

§.23. Ceterum quoniam iidem Secretarii super quantitate proventuum taxae praedictorum officiorum in praedicto quintero descriptorum & taxatorum, & generaliter super praedictis omnibus eorum officiis per nos assignatis emolumentis, bona fide crediderunt simplici verbo nostro, & propterea dictam pecuniam summam ad relevandum supra dictas necessitates nostras contribuere non recusant, Nos dignum reputantes, ut ipsorum indemonstrati consulamus, de simili Fratrum nostrorum consilio, & assensu, ac plenitudine potestatis, earumdem praesentium tenore decernimus & declaramus, in eventum quod pro aliquo ex officiis in praedicto quintero descriptis, sive ex eo quod officia ipsa non extarent, vel non satisfacerent, aut non sufficerent ad solutionem taxae in toto, vel in parte, sive quia per nos vel nostros successores praefatos concederent alicui ex Venerabilibus Fratribus Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, vel etiam nostris, aut eorum consanguineis, seu aliis ita caris, ut taxae praedictae ab illis commode, sine strepitu, non decenti, exigi per eosdem Secretarios non possent, sic quod ex praedictis officiis omnibus jam, ut praedictum est, taxatis in quintero praefato, non exigeretur singulis annis ad minus summa octo millium ducatorum auri, aut alias ex facto nostro, vel Rom. Pontificis pro tempore existentis, ex reliquis omnibus emolumentis ipsis Secretariis ex praesentium literarum tenore assignatis in toto vel in parte, aliquid dicto officio subtraheretur, vel minueretur, aut officium ipsum revocaretur, seu mutato modo & ordine per nos in praesentibus literis dato, & instituto alteraretur, ita quod non haberet in perpetuum cum omnibus supra dictis emolumentis in integrum, per modum, & ordinem supra expressum exerceri, regi, & gubernari; Nos & eundem successorem & Cameram Apostolicam bona fide teneri, & obligatam esse, si erit facta simplex emolumentorum diminutio, ad solvendum & satisfaciendum ipsis de omni summa, quam propterea ipsos ex huiusmodi causis, vel alias quovis modo amisisse, seu in posterum amissuros esse, medio ipsorum iuramento (cui in eo casu stari, & credi debeat) constabit. Si vero erit facta officii revocatio aut alteratio, ut praemittitur; ad restituendum, ei supra dictam integram summam sexaginta duorum millium & quad-

Affirmatio dd. emolumentorum.

E c drin-

1487.

Executores huius Bullae deputat.

Contrariis derogat.

D. P. An. 4. 31. Decemb.

Subscr. PP.

dringentorum ducatorum auri de Camera, per ipsos, ut praemissum est, solutorum & numerorum, in quibus nullo modo, & nulla ratione, vel causa computari possint aut debeant, in toto, vel aliqua parte, emolumenta ipsius officii, quae forte interim ipsos percepisse appareat, quem ipsos, & eorum quemlibet iusto & legitimo titulo sibi interim acquirere, & sua facere, eadem auctoritate, & potestatis plenitudine, decernimus, & declaramus. Sic enim cum i. p. Secretariis nos in tractu omnium praemissorum convenisse, & sic pacto expresso eis pro se ipsis, & eorum successoribus, cum simili Fratrum nostrorum consilio & assensu fuisse solemniter pollicitos in fide Pontificis recognoscimus & attestamus.

§. 24. Volentes propterea, & eandem praesentium tenore mandantes, dilecto filio nostro Raphaeli S. Georgii ad v. aureum Diacono Cardinali Cameraario nostro, & eius successori pro tempore, necnon Praesidentibus & Clericis dicte Camerae Apostolicae, & omnibus aliis ad quos quomodolibet spectabit pro tempore, ut huiusmodi per nos factam obligationem recognoscant, & sequentes faciant eisdem Secretariis super praemissis, & eorum plena, & inviolabili in perpetuum observatione, instrumentum obligationis bonorum eiusdem Romanae Ecclesiae, & Camerae Apostolicae quodcumque ad omnem ipsorum requisitionem, & in eventum praedictum absque aliqua alterius declarationis seu mandati expectatione, debitam, & integram faciant satisfactionem. Decernentes ex nunc quicquid per Camerarium, & alios praedictos sic actum, & gestum fuerit, perpetuo ratum, & firmum esse debere. Praemissis ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac regulis Cancellariae Apostolicae super resignationibus officiorum infra viginti dies ante obitum factis, etiam si de eis, eorumque totis tenoribus, plena, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per generales, aut alias eorum derogationem importantes clausulas, mentio habenda esset, ceterisque, quae praesentium tenori, in totum vel in partem obviare, seu quo minus suum fortiri possint effectum contradicere aut morari possint, non obstantibus contrariis quibuscumque.

Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quadringentesimo octuagesimo septimo, pridie Kalen. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Ego Innocentius Catholicae Ecclesiae Episcopus manu propria subscripsi.

Locus * Signi. Ego R. Episcopus Portuensis, S. R. E. Vicecancellarius manu propria subscripsi. Ego Oliverius Episcopus Sabinae, S. R. E.

Cardinalis Neapolitan. manu propria subscripsi. Ego Marcus Episcopus Praenestinus, Cardinalis S. Marci, &c. manu propria subscripsi. Ego Joannes Episcopus Alban. manu propria subscripsi. Ego Jo. Episcopus Mediolanen. tituli Sanctae Praxedis manu propria subscripsi. Ego Jo. Card. S. Angeli Veronen. manu propria subscripsi. Ego G. Cardinalis Ulisbonen. tituli Sanctae Mariae in Transiberim manu propria subscripsi. Ego Hier. tituli S. Chrysoconi Presbyter Cardinalis Recanaten. manu propria subscripsi. Ego Do. tituli Sancti Clementis Presbyter Cardinalis manu propria subscripsi. Ego Jo. tituli S. Vitalis Presb. Card. manu propria subscripsi. Ego Jo. Jacobus Cardinalis Parmen. tituli S. Stephani in Caesio monte manu propria subscripsi. Ego F. S. Euthachii Card. Senen. manu propria subscripsi. Ego R. S. Georgii Diaconus Cardinalis D. N. Papae Camerarius manu propria subscripsi. Ego Jo. B. S. Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis de Sabelis manu propria subscripsi. Ego Jo. S. Mariae in Aquiro Diaconus Cardinalis de Columa manu propria subscripsi. Ego B. S. Mariae in Domnica Diaconus Cardinalis manu propria subscripsi.

XVI.

Jurisdicchio, & facultates Auditorum Rotae Romanae in causis per eos cognoscendis.

Ab huiusmodi Auditoribus servandas leges sancivit Joannes XXII. Const. Ratio. num. XLII. Tom. III. Part. II. pag. 195.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Inem litibus, quae in Palatio Apostolico nunc, & pro tempore vertuntur, quanto celerius fieri potest, imponi, & colligantes ab intolerabilibus expensis, quas illas prosequendo perferunt, relevare, quantum nobis possibile est cupientes, hac in perpetuum valitura constitutione statuimus, & ordinamus.

§. 1. Quod si diversis causarum Palatii Apostolici Auditoribus, diversas commisiones praesentatas, haecenus, vel pro tempore reperiri contingat in eadem causa, eiusdem tenoris, vel effectus, licet ad diversarum personarum instantiam Auditor, cui prius commissio praesentata fuit, jurisdictionem in procedendo, & iudicando retineat,

1487. Card. sub. scriptioes.

Exordium.

Declaratio circa preventionem.

1488.

1488. Publicatio.

Citationum. validationem.

Viduarum, & pupillorum. causas.

Remissorias.

Reiterationem terminorum.

Registorum fidem.

Gravaminis articulos.

Fatalium prorogationem.

Appellationis instantiam.

Sententiarum nullitates.

Cap. Statutum de Refcriptis in 6.

Claus. derog.

D. P. An. 4. 10. Januarii.

PP. subscrip.

tineat, absque alia desuper commissione, aliorum Coauditorum ad id accedente consensu.

§. 2. Et quod Auditores causarum praedictarum, confito eis quod citatio per eos decreta in causis (minus tamen legitime executae) ad partis citatae notitiam pervenerit, ante terminorum observationem, ad expeditionem causarum earumdem, absque alia commissione, perinde ac si citatio legitime executioni demandata foret, procedere.

§. 3. Et in viduarum, & pupillorum, necnon ubi de summa, vel re valorem quingentorum florenorum auri non excedente, ageretur; eo modo quo in beneficiis causis, de Coauditorum suorum consensu, etiam procedere.

§. 4. Remissorias etiam ad partes, in causis coram eis nunc, & pro tempore pendentibus, in quavis instantia, novamve dilationem, si petatur, de aliorum Coauditorum consilio concedere.

§. 5. Ad reiterationem quoque terminorum, nulliter vel male observatorum, partes seu colligantes, earumve procuratores admittere.

§. 6. Et fidem registorum, coram aliis iudicibus, etiam in partibus factis quoad iura in eis registrata dumtaxat, de simili consilio, adhibere.

§. 7. Super articulo gravaminis, ac negotio principali simul, & (si petatur, ac Coauditoribus expedire videbitur) relictis expensis, in eodem principali negotio, omisso appellationis articulo, procedere.

§. 8. Et dum eis videbitur expedire, fatalia in causis prorogare, vel de novo concedere.

§. 9. Et super appellatione interposita a sententia definitiva, decurso ultimo momento temporis, ad id de iure praefixi (eadem tamen die ultimi momenti) perinde ac si debito tempore interposita foret iustitiam ministrare.

§. 10. Et si prima vel secunda sententia reperitur nulla ex inordinato processu, vel etiam ex omissione iuramenti super perhorrescentia, iuxta constitutionem fel. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri, quae incipit, Statutum, dummodo illud per partem in quacumque parte iudicii postea praestetur, ad confirmationem vel infirmationem, relictis expensis, procedere.

§. 11. Necnon iuxta Constitutionem Viennensis Concilii, quae incipit, ad compescendas, sequestra decernere, libere, & licite valeant.

§. 12. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quadringentesimo octuagesimo septimo, quarto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno quarto.

Placet, publicetur, & describatur. I. Tom. III. Par. III.

Anno a Nativitate Domini Millesimo quadringentesimo octuagesimo octavo, indictione sexta, Pontificatus Domini Innocentii Papae Octavi, Anno quarto, litterae supra scriptae affixae, & publicatae fuerunt in Valvis Audientiae, & acie Campi Florae die 14. Januarii per Fernandum del Porro S. D. N. Papae Cursorem. Lecta Romae in Cancellaria Apostolica die Sabati 19. Januarii, Anno 1487.

Sequitur declaratio circa executionem dicte Bullae.

§. 13. Constitutionem nostram pro litigantium in Palatio Apostolico relevamine editam quarto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno quarto, & in Cancellaria Apostolica de mandato nostro publicatam, quae incipit, Finem litibus, &c. observari cupientes, dilectis filiis causarum dicti Palatii Auditoribus mandamus, ut illam inter alias eisdem Palatii constitutiones in libro, in quo illae descriptae sunt faciant describi.

§. 14. Et singulis annis dum aliae Constitutiones praedictae leguntur, prima die qua, decursis feriis messium, & vindemiarum ad iura reddendum sedere incipient, pari modo, sicut aliae leguntur, legi faciant, & procurant.

§. 15. Volentes assertioni Auditoris causarum huiusmodi asserentis se aliquid de inibi contentis, de consilio seu consensu coauditorum suorum facere, quoad consilium, & consensum huiusmodi itari, & alterius probationis adminiculum non requiri.

Describatur in lib. Rotae.

Quotannis legatur.

Auditori dicenti aliquid fecisse de voto Rotae creditur.

XVII.

Contra Exules, & Bannitos ab Urbe, minas pro habenda pace ab offensis, vel eorum haeredibus, inferentes, eorumque nuncium scienter desuper asserentes.

INNOCENTIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Licet ea quae laudabili, & provida praedecessorum nostrorum ordinatione, contra viros sanguineos, &c.

Leges contra Homicidas a Pio II. latus habes supra in ejus Const. X. Ad retinendas, &c. pag. 110. Reliquum vero Exordii Bullae huius Innocentii habes etiam supra in Const. IV. Pauli II. quae per extensum hic non refertur, quia legitur pag. 120.

§. 1. Et insuper, quia (sicut etiam facti evidentia demonstrat) insurrexit paucis temporibus citra, inter homines facinorosos, homicidas, bannitos, seu diffidatos ab Urbe, pro eorum delictis, & sceleribus, quaedam prava, improba, & damnata consuetudo, quod cupientes reaffidari, & ad Urbem redire (quod, nisi ab haeredibus occisi aut offensi pacem habeant, facere non possunt) per nuncios,

Exordium.

Causae huius Const.